

Raadsvoorstel

jaar	stuknr. Raad	categorie	agendanr.	Stuknr. B. en W.
2020	RA20.0070	B-stuk		20/494

Onderwerp:

Aandeelhouderslening Enexis

Portefeuillehouder: J. Otter

Team: Concern Strategie en Advies

M.J. Visser, telefoonnummer 140591

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

Geen wensen of bedenkingen te hebben tegen de voorgenomen verstrekking van een converteerbare hybride aandeelhouderslening van maximaal € 4 miljoen aan Enexis.

Bijlage(n)

1. Brief Enexis + bijlagen
2. Brief Vegann

Stuk(ken) ter inzage

Collegebesluit d.d. 15 september 2020 en de daarbij behorende stukken

jaar	stuknr. Raad	categorie	agendanr.	stuknr. B. en W.
2020	RA20.0070	B-stuk		20/494

1. Inleiding

Enexis heeft ons op 15 april 2020 verzocht om een lening beschikbaar te stellen. Enexis heeft meer eigen vermogen nodig om ook vreemd vermogen aan te kunnen trekken en met dat vermogen hun investeringen in de energietransitie te kunnen financieren.

2. Beoogd effect

Door het verstrekken van de aandeelhouderslening wordt Enexis in de gelegenheid gesteld de investeringen in de energietransitie te financieren.

3. Argumenten

1.1 *Met het verstrekken van deze converteerbare hybride aandeelhouderslening wordt het verzoek van Enexis gehonoreerd.*

Het concrete verzoek van Enexis is om – bij voorkeur naar rato van ons aandelenbezit – aan Enexis een lening beschikbaar te stellen voor een converteerbare hybride aandeelhouderslening.

De uitvoering van het Klimaatakkoord, het faciliteren van particuliere initiatieven, verdergaande digitalisering van het netwerk en het beheer van vitale infrastructuur betekenen voor Enexis een structureel hoger activiteiten- en investeringsniveau. Op basis van de huidige inzichten en berekeningen gaat Enexis tot en met 2030 uit van extra investeringen van in totaal circa € 1,9 miljard. Enexis geeft hierbij aan dat een converteerbare hybride aandeelhouderslening van € 500 miljoen het beste aansluit op de financieringsbehoefte van Enexis. De lening wordt zodanig gestructureerd dat de kredietbeoordelaar de lening voor 50% als eigen vermogen aanmerkt.

Een converteerbare lening betekent dat Enexis het recht heeft om de lening om te zetten naar aandelen als dat nodig is voor de financiële stabiliteit van Enexis. Hierbij moet wel aan bepaalde voorwaarden worden voldaan en de waarde van de aandelen wordt door een onafhankelijke deskundige derde vastgesteld. De rentevergoeding voor de lening is marktconform en wordt eveneens door een onafhankelijke deskundige bepaald.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de brief van Enexis die als bijlage bij dit voorstel is opgenomen.

1.2 *Met de keuze voor het tweede instapmoment voor het verstrekken van deze converteerbare hybride aandeelhouderslening wordt het advies van de Vegann gevolgd.*

Er waren 2 instapmomenten voor deze lening: 29 juli en 30 november 2020. De VEGANN wil graag dat de verhoudingen: gemeenten – provincies en noord – zuid niet substantieel verschuiven indien de lening door Enexis wordt geconverteerd en wil een inventarisatie uitvoeren van wie wel of niet meedoet.

Derhalve heeft de VEGANN geadviseerd om te kiezen voor het tweede instapmoment op 30 november as. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de brief van Vegann die als bijlage bij dit voorstel is opgenomen.

De financiële aspecten zullen in paragraaf 5 van dit advies nader worden toegelicht.

1.3 *Het door Enexis financieren met eigen vermogen betekent dat de rating voor Enexis in stand blijft.*

Een verslechtering van de rating betekent dat de rentekosten voor Enexis hoger zullen zijn, hetgeen ten koste zal gaan van het dividend van onze aandelen in Enexis. De financiering met eigen vermogen (o.a. een hybride lening) laat de rating intact, waardoor ons dividend wordt geborgd.

1.4 De energietransitie sluit aan bij het collegeprogramma en onze Energienota.

De energietransitie, zoals opgenomen in het collegeprogramma en onze energienota, gaat gepaard met een snelle en grote uitbreiding van de opwekking van hernieuwbare elektriciteit met wind en zonne-energie. Enexis heeft moeite om te voorzien in voldoende capaciteit in het elektriciteitsnetwerk. Hierdoor kunnen ook in Emmen verschillende wind- en zonne-energieprojecten geen elektriciteit leveren aan het netwerk. Onder andere Energiepark Pottendijk en diverse grootschalige projecten met zonnepanelen op (bedrijfs)daken, waaronder 9 gemeentelijke gebouwen. De uitvoering van deze projecten wordt nu vertraagd en business-cases komen in de rode cijfers. Om dit op te lossen werkt Enexis, onder andere in het kader van de Regionale Energiestrategie, samen met gemeenten en provincies aan oplossingen door de benodigde capaciteit versneld uit te breiden. Ook onderzoekt Enexis in dit verband lokale oplossingen met bijvoorbeeld opslag van elektriciteit of productie van waterstof. Hiertoe is Enexis ook betrokken bij projecten als GZI-next en Sereh.

1.5 Het verstrekken van de lening voldoet aan de eisen van het treasurystatuut en het daarbij behorende uitvoeringsbesluit.

In het treasurystatuut wordt vermeld dat de Wet Fido aangeeft (in artikel 2, lid 1) dat het aangaan van leningen uitsluitend is toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak.

Als publieke taak wordt beschouwd: een situatie waarin het particuliere bedrijfsleven niet of tegen bijzonder hoge kosten in een voorziening voorziet waardoor deze voor velen niet bereikbaar is.

Artikel 1 van het treasurystatuut bepaalt dat de gemeente alleen een lening verstrekt indien:

- a) het verstrekken van de lening of garantie ten goede komt aan de inwoners van de gemeente en
- b) de gemeente een beleidsvormende of stimulerende taak voor haar ziet weggelegd en dit voldoende past in
het (al) geformuleerde gemeentelijke beleid en
- c) het verstrekken van de lening of garantie essentieel is voor het voortbestaan van de belanghebbende organisatie en
- d) de garantie niet louter dient om een lager rentepercentage te verkrijgen maar noodzakelijk is voor het verstrekken van een lening aan belanghebbende.

Het verstrekken van de lening aan Enexis voldoet aan de eisen van het treasurystatuut / uitvoeringsbesluit. Middels de bovenstaande argumenten wordt dit onderbouwd.

1.6 Op grond van de Gemeentewet dient het college de raad te consulteren bij ingrijpende gevolgen.

Het uitoefenen van private bevoegdheden is een taak van het college. Op grond van artikel 169 lid 4 Gemeentewet dient het college de raad te verzoeken wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

4. Kanttekeningen

1.1 Door het verstrekken van een aandeelhouderslening zal het belang van de gemeente Emmen in Enexis toenemen.

In 2016 hebben wij een gedeelte van onze aandelen in Enexis verkocht en het onderhavige besluit betekent dat ons belang in Enexis weer toe zal nemen. Enexis had destijds aandelen nodig om een lening in aandelen van Edon af te kunnen lossen, de zogeheten Edon-lening. De gemeentelijke aandeelhouders van Essent in Noord-Nederland hebben vervolgens in gezamenlijkheid besloten om Enexis aandelen (gedeeltelijk) te verkopen. Zoals in argument 1.3 wordt vermeld gaat een financiering door Enexis met vreemd vermogen ten koste van ons belang als aandeelhouder en wordt ons dividend geschaad.

1.2 De hoogte van de te verstrekken aandeelhouderslening kan op dit moment nog niet exact worden bepaald en derhalve wordt een maximum van € 4 miljoen vermeld.

Het verzoek van Enexis is om bij voorkeur naar rato van ons aandelenbezit een lening beschikbaar te stellen en dat is een lening van ca. € 3 miljoen.

De Vegann ziet echter graag dat de verhoudingen: gemeenten – provincies en noord – zuid niet substantieel verschuiven indien de lening door Enexis wordt geconverteerd. De Vegann heeft zich daarom hard gemaakt voor de mogelijkheid dat gemeenten meer kunnen lenen dan naar rato, als er andere gemeenten zijn die minder of helemaal niet willen of kunnen uitlenen. Derhalve wordt een maximumbedrag van € 4 miljoen vermeld.

5. Financiën

Voor de gemeente Emmen bedraagt de hoogte van de lening naar rato van het aandelenbezit dat er een lening zal worden verstrekt van ca. € 3 miljoen. Dit bedrag kan worden uitgeleend voor ca. 2% en de lening kan door ons worden aangetrokken voor ca. 0,3% (percentage voor lening 10 jaar medio mei 2020), hetgeen een jaarlijks voordeel oplevert van ca. € 49.000.

Onze ratio schuldquote verandert fractioneel en op de netto schuldquote heeft dit geen invloed;

De lening is converteerbaar en dit betekent dat de lening na verloop van tijd zal worden omgezet in aandelenkapitaal. De rente op de lening wordt dan vervangen door dividend. Het dividend kan niet vooraf worden vastgesteld, maar de verwachting is dat het dividend minimaal hetzelfde bedrag zal zijn als de rentevergoeding.

Er wordt gevraagd om een lening van ca. € 3 miljoen; maar er kan ook minder of meer worden geleend dan naar rato van het aandelenbezit (zie hiervoor ook kanttekening 1.2 en de als bijlage opgenomen brief van de Vegann).

6. Uitvoering

Nadat de raad heeft besloten om geen wensen en bedenkingen te hebben tegen het voorgenomen besluit kan het college een definitief besluit te nemen, waarbij tevens de hoogte van de lening wordt vastgesteld.

Een concept-besluit is bijgevoegd.

Emmen, 15 september 2020.

Burgemeester en wethouders van Emmen,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

M. Plantinga-Leenders

H.F. van Oosterhout

jaar	stuknr. Raad	categorie	agendanr.	stuknr. B. en W.
2020	RA20.0070	B-stuk		20/494

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 15 september 2020, B&W nummer: 20/494;

besluit:

Geen wensen of bedenkingen te hebben tegen de voorgenomen verstrekking van een converteerbare hybride aandeelhouderslening van maximaal € 4 miljoen aan Enexis.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29 oktober 2020.

de griffier,

de voorzitter,

H.D. Werkman

H.F. van Oosterhout